

Stručni rad

UPOTREBA PAMETNOG TELEFONA KAO NASTAVNOG SREDSTVA KOD UČENJA STRANOG JEZIKA

Jana Hercog

Srednja zdravstvena in kozmetična šola Maribor

Sažetak

U posljednjim godinama očekuje se da će sve više učenika upotrebljavati uređaje sa ekranima na svim područjima života, naročito djeca i učenici u srednjim školama. U školama pokušavamo ograničiti upotrebu mobilnih telefona jer njih upotreba negativno utiče na koncentraciju i proces učenja. A zagovornici te upotrebe mišljenja su da ograničavanje pravi upotrebu još interesantniju. Međutim postoji smisao u korištenju medija u sistemu obrazovanja, jer nam ovi mediji nude online rječnike i mnogobrojne aplikacije za učenje stranih jezika. Naravno treba imati u vidu da se mobitel upotrebljava u pravom smislu i da se razrade pravila. Upotreba digitalnih medija je nužno potrebna, jer je moguća prilagodba individualnim potrebama i talentima učenika.

Ključne riječi: aplikacija, online rječnik, digitalni mediji, internet

1. UVOD

Za najveći broj tinejdžera više nema života bez mobilnog telefona. 75% tinejdžera prvi pametni telefon dobije između 10 i 11 godine. Između 12 i 18 godine već skoro 100% tinejdžera ima vlastiti pametni telefon. Mobitel je neizostavan suputnik tinejdžera i njegova osobita funkcija nije više samo telefoniranje i pisanje poruka. [1] U svakoj generaciji postoje različite tehnike međusobne komunikacije. Preporučuje se da nastavnik kod nastave upotrebljava trenutno najpopularniju i najnoviju. Nastavnik mora dakako slušati savijete stručnjaka. [2]

2. POZITIVNE I NEGATIVNE STRANE UPOTREBE PAMETNOG TELEFONA KOD NASTAVE

Dali ima smisla pametne telefone isključiti iz nastave? Dali nije zadatak škole poticanje djece i mladih za poštivanje takozvane online etike, pravila lijepog ponašanja na internetu kao i kod upotrebe mobilnih uređaja? Koji su razlozi za i protiv upotrebe ekrana kod nastave?

Argumenti **protiv** upotrebe pametnih uređaja kod nastave:

- Smanjivanje koncentracije: učenici su u iskušenju upotrebe telefona u privatne svrhe.
- Učenici prate telefon i ne izlaganje nastavnika.
- Nadzor nastavnika dali učenici upotrebljavaju telefon za rješavanje zadataka je ograničen.
- Smanjenje međusobne komunikacije, jer učenici komuniciraju isključivo mobitelom.
- Smanjena je upotreba drugih resursa za učenje zbog fokusa isključivo na mobitel.
- Mladi više ne rješavaju probleme i ne razmišljaju samostalno; mobitel ima odgovor na sve.
- Raditi s pametnim telefonom uzima puno vremena zbog čega različiti programi otežavaju brzu obradu nastavnog materijala.
- Učenici bez pametnog telefona ili sa mobitelom manjeg kvaliteta mogu postati žrtve mobinga.
- Ovisnost o ekranu je sve veća jer mladi čitavo vrijeme upotrebljavaju te uređaje i sve bliže su opasnosti od ovisnosti o ekranu.
- U vid moramo uzeti i zaštitu osobnih podataka – puno besplatnih aplikacija koristi osobne podatke.[3]

Argumenti **za** upotrebu pametnih uređaja kod nastave:

- Nastava kao igra: učenik uopće ne primijeti da je to neizravno učenje.
- Raznolikost nastave zbog neograničenih mogućnosti pametnih uređaja.
- Upotreba online igara (npr. Kahoot) za motivaciju učenika i učvršćivanje materije.
- Brzo dođemo do informacije (kao upotreba online rječnika).
- Pametni telefoni su cjenovno ugodno i brzo rješenje za učenje stranih jezika jer su računari u informatičkoj učionici vremenski ograničeni.
- Obrada aktualnih tema - s udžbenicima to nije moguće.
- Digitalni mediji omogućavaju holistički tretman tema sa različitih perspektiva.
- Mobilni telefoni su na stolu i omogućavaju nastavniku kontrolu njihovog korištenja.

Zaključujem s idejom da ima upotreba pametnih uređaja, naročito kod učenja stranih jezika mnogo pozitivnih strana i zbog toga njihovo uključivanje u proces nastave ima

smisla. Međutim predispozicija za njihovu upotrebu je svakako da se definiraju pravila kojih se učenici trebaju 100% pridržavati. A ta su:

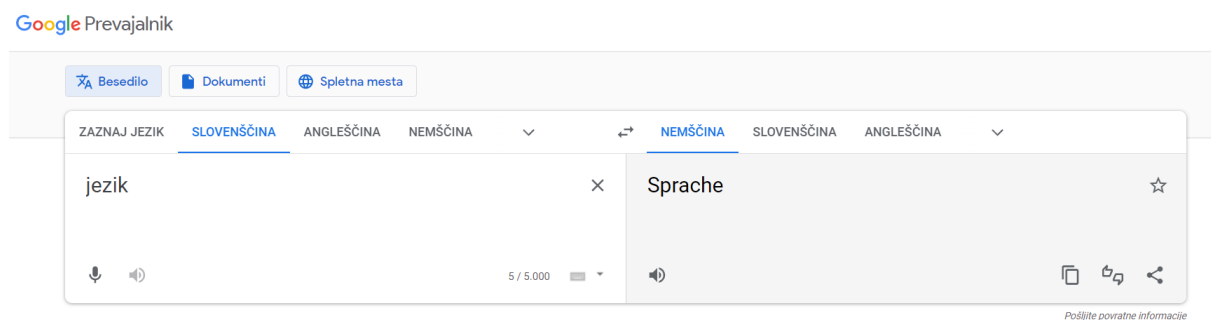
- Gdje treba da se mobitel nalazi (na stolu, u torbi, u džepu,...)?
- Koje aplikacije dozvoljeno je za vrijeme nastave upotrebljavati i koje ne?
- Dali je za vrijeme nastave dozvoljeno snimanje i fotografiranje?
- Koji online rječnici se smiju upotrebljavati?
- Tko i kada će ova pravila provjeravati?
- Kakve su posljedice u slučaju prijestupa?

Uz jasno definirane granice neće dolaziti do zlouporabe.

3. UPOTREBA ONLINE RIJEČNIKA KOD NASTAVE STRANOG JEZIKA

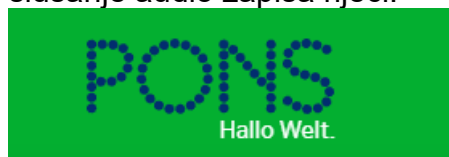
Upotreba online rječnika učenike brzo informira ali nije zamjena za rječnik u obliku knjige. Uz njihovu pomoć učenici mogu kritično procijeniti koji online rječnici prikladni su za njihovu kućnu upotrebu.

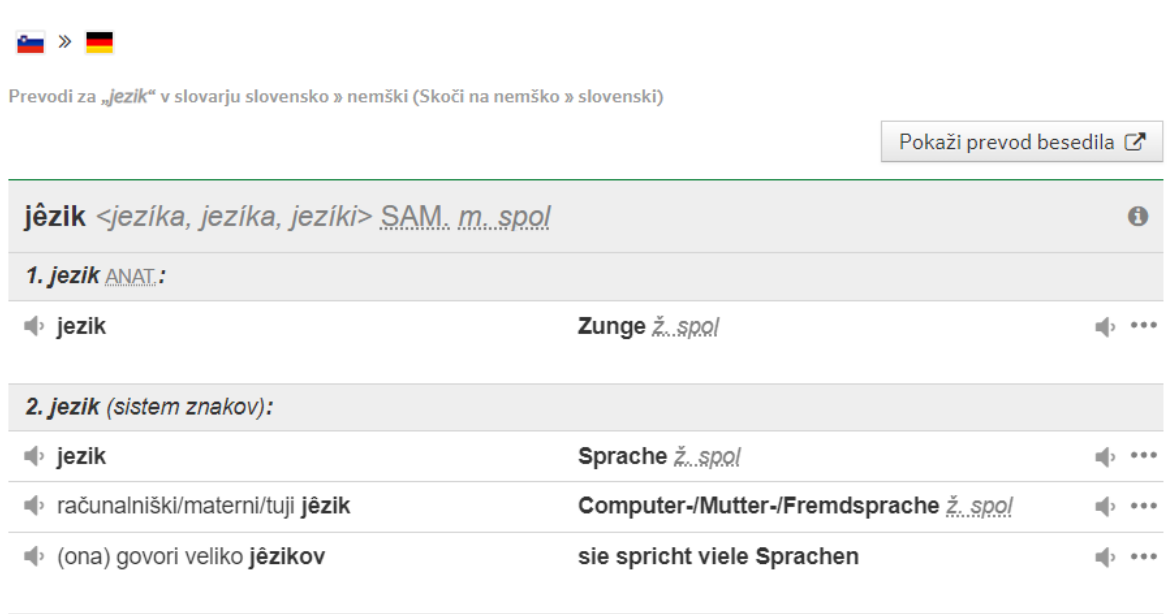
Kod učenja njemačkog jezika učenicima savjetujem da ne upotrebljavaju online rječnika 'Google Translate' (slika 1).

Slika 1 (<https://translate.google.com/>): Google Translate

Kod nastave u školi upotrebljavamo online rječnik 'Pons' (slika 2). Istog točno prezentiram i uvježbavam ga kod nastave. Upotrebljavamo ga najčešće za izradu malih rječnika na kraju nastavnih lekcija, pisanju pisama i pisanih sastava. 'Pons' upotrebljavam već godinama bez ikakvih negativnih iskustava a osim toga omogućuje slušanje audio zapisa riječi.

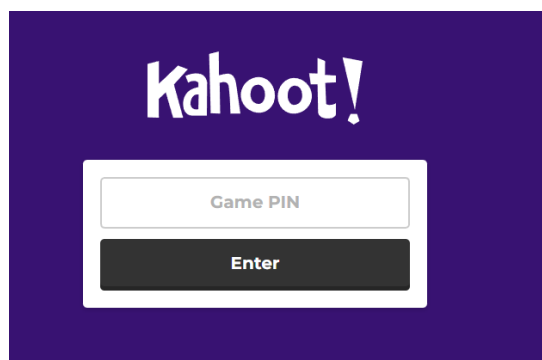

Slika 2 (<https://sl.pons.com/prevod>): Online rječnik *Pons* i primjer prijevoda

4. UPOTREBA ONLINE KVIZA 'KAHOOT' KOD NASTAVE STRANOG JEZIKA

Kahoot (slika 3) je gaming platforma za učenje i provođenje kvizova kod kojih surađuje više ili manje učenika u razredu. Učitelj se prijavljuje s adresom e-pošte i lozinkom i može kreirati kvizove s različitim temama. Osnovna verzija je uvijek besplatna a za nadgrađenu verziju plati se mjesečna pretplata. Učenici ne trebaju ni e-mail adresu ni lozinku, nego se jednostavno prijavljuju numeričkim PIN kodom i svojim imenom ili bilo kojim nadimkom. *Kahoot* koristim već dugi niz godina za učvršćivanje gradiva ili kao motivaciju na početku sata nastave. Kod učenika budi natjecanje i motivira za rad. Tekom kvizova nikada se nisam srela sa disciplinskim problemima ili korištenjem mobitela u druge svrhe.

Slika 3 (<https://kahoot.it/>): Online igra '*Kahoot!*'

5. PISANJE DIKTATA MOBITELOM KOD NASTAVE STRANOG JEZIKA

Ako učenici nemaju pristup mobilnoj mreži ili internetu koristimo druge zabavne igre za motivaciju. Nastavnik diktira tekst kojeg učenici upisuju u poruku ili koriste neku drugu aplikaciju za pisanje. Učenik koji misli, da je točno upisao tekst stavlja telefon na

profesorov stol. Prvi učenik koji potpuno točno upiše tekst pobjednik je natjecanja. Igra kod učenika budi natjecateljski duh i motivira za daljnji rad.

6. DRUGE POPULARNE MOBILNE APLIKACIJE ZA UČENJE STRANIH JEZIKA

U današnjem društvu u kojem nas stalno lovi vrijeme koristimo mobitel za sastanke, pisanje bilješki, plaćanje, kupovanje i posao, učenje jezika uz pomoć aplikacije samo je još jedno udobno i moderno rješenje. [4] Prednosti aplikacija za učenje stranih jezika su brojne. Puno su jeftinije od pohađanja tečaja jezika ili su čak besplatne. Osim toga možemo i vrijeme korištenja potpuno prilagoditi našem rasporedu i predznanju jezika, kao što je 'Duolingo' (slika 4). Najpopularnije i najraširenije aplikacije prema broju korisnika su:

6.1. DULINGO

DUOLINGO

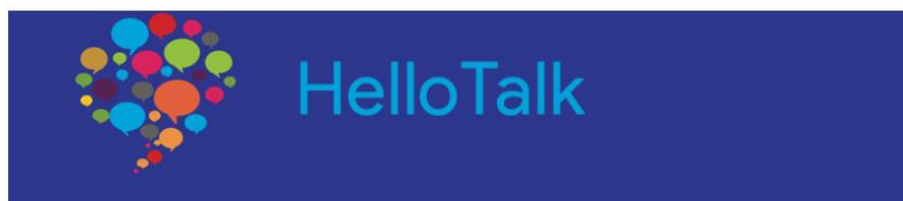

Slika 4 (<https://addevice.io/blog/top-5-mobile-apps-for-language-learning/>):

Najraširenija aplikacija za učenje stranih jezika

Sa 100 milijuna aktivnih korisnika to je jedna od najpopularnijih obrazovnih aplikacija na svijetu. Aplikacija podržava više od 30 jezika i vrlo je prilagodljiva individualnom korisniku (izbor materinjeg jezika, razina predznanja, dužina učenja,...), a osim toga aplikacija je besplatna.

6.2. HELLOTALK

Slika 5 (<https://addevice.io/blog/top-5-mobile-apps-for-language-learning/>): Aplikacija za učenje jezika, koja korisnika poveže sa izvornim govornicima ciljnog jezika. Povezuje više od 18 milijuna korisnika iz cijelog svijeta. Fokus je na razgovoru s drugim korisnicima, posebno izvornim govornicima i ne toliko na gramatici. Korisnicima omogućuje kulturnu i jezičnu razmjenu informacija i na taj način unapređuje jezičnu kompetenciju pojedinaca. Podržava više od 150 jezika. Aplikacija se plaća.

6.3. MEMRISE

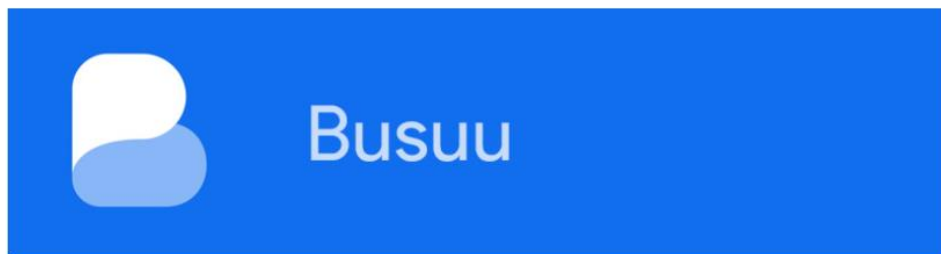

Slika 6 (<https://addevice.io/blog/top-5-mobile-apps-for-language-learning/>): aplikacija za učenje novih riječi

Aplikacija *Memrise* je namijenjena početnicima za učenje novih riječi podržava 20 jezika i nudi zabavno učenje vokabulara uz pomoć ponavljajućih podsjetnika. Neke lekcije su besplatne, a za potpuni pristup potrebno je platiti mjesečnu članarinu.

6.4. BUSUU

BUSUU

Slika 7 (<https://addevice.io/blog/top-5-mobile-apps-for-language-learning/>): Aplikacija za učenje jezika sa zabavnim kratkim lekcijama koje su izradili stručnjaci. Aplikacija temelji na sučelju prilagođenom korisniku koje uključuje više od 1000 lekcija izrađenih sa strane stručnjaka. Aplikacija korisnika vodi kroz riječi i dijaloge organizirane prema tematskim grupama. U proces učenja uključeni su izvorni govornici. Aplikacija uključuje 12 stranih jezika i plaća se.

6.5. BABEL

Aplikacija Babbel podržava 14 jezika. Lekcije su kratke i traju 10 minuta što omogućuje učenje lekcija u hodu ili tekom odmora. Uključuje slušanje s razumijevanjem, govor, pisanje i gramatiku. Također omogućuje korištenje na računaru i nastavu uživo (online) – na daljinu. Aplikacija se plaća.

7. ZAKLJUČAK

Uključivanje digitalnih medija je neizbježno jer su postali dio života mladih ljudi. Nude nam pomoć u učenju stranih jezika jer su mobiteli dostupni bilo gdje i bilo kada. Ali u svakom slučaju kad ih koristite u nastavi apsolutno je potrebno postaviti jasne granice i pravila kako ne bi uzrokovali više štete nego koristi. Prema preporukama NIJZ-a (Nacionalni zavod za javno zdravstvo) korištenje ekrana u nastavi mora biti osmišljeno. Preporučuje se redovito i kontinuirano digitalno i medijsko opismenjavanje, učenje o online etici te edukacija o vrstama online zlostavljanja i načinima pomoći. Predlaže se izradu školskih protokola vezanih uz korištenje interneta. [5]

8. LITERATURA

- [1] <https://www.ins-netz-gehen.info/lehrkraefte-schule/handy-in-der-schule/handy-im-unterricht/> (4. 11. 2022)
- [2] <https://safe.si/ucitelji/10-naj-nasvetov-za-ucitelje> (4. 11. 2022)
- [3] <https://magazin.sofatutor.com/lehrer/smartphones-im-unterricht-ja-oder-nein/> (4. 11. 2022)
- [4] <https://addevice.io/blog/top-5-mobile-apps-for-language-learning/> (27. 12. 2022)
- [5] <https://nijz.si/zivljenjski-slog/nekemicne-zasvojenosti/zasloni/>
- [6] https://www.researchgate.net/publication/337636191_Smartphone_use_in_English_Language_Learning
- [7] <https://blog.hueber.de/smartphone-im-unterricht-didaktisch-daddeln/>
- [8] <https://play.google.com/store/games>
- [9] <https://www.cae.net/the-7-advantages-language-teaching-with-mobile-learning/>